

การส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียน
ในกลุ่มภาชีระพีพัฒนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
PROMOTING GENERAL ADMINISTRATIVE EFFICIENCY BASED ON FOUR
SANGKHAHAVATTHU PRINCIPLES OF THE PHACHIRAPEEPHAT SCHOOL GROUP
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

¹สุชิน โฟร์น้อย Suchin Phanoi ²พระครูกิตติญาณวิสิฐ PhrakhruKittianawisit
³พระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฒโน PhramahaYannawat Thitavaddhano
^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: Suchinphanoi511@gmail.com

Article Received: May 24, 2025. Revised: June 21, 2025. Accepted: June 23, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒน 2) เพื่อศึกษาวิธีการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระ และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามประชากรทั้งหมดในการวิจัยที่เป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 100 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 รูป/คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒน โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ การส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านงานบริหารจัดการ อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ตามลำดับ 2) วิธีการพัฒนาการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒน โดยการบูรณาการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้) ปิยวาจา (การพูดจาไพเราะ) อตถจริยา (การประพฤติเป็นประโยชน์) และสมานัตตตา (การวางตนเสมอภาค) มุ่งเน้นการจัดสรรทรัพยากรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย การส่งเสริมการใช้ภาษาที่สุภาพ การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เท่าเทียม ถือเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแนวปฏิบัติที่ยั่งยืนจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาและเสริมสร้างความเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ที่มีความเสมอภาคและครอบคลุมทุกภาค 3) แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒน โดยการบูรณาการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้) ปิยวาจา (การพูดจาไพเราะ) อตถจริยา (การประพฤติเป็นประโยชน์) และสมานัตตตา (การวางตนเสมอภาค) มีแนวทาง มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อลดขั้นตอนที่

ซ้ำซ้อน และพัฒนาทักษะบุคลากรให้มีมาตรฐานและความเป็นธรรม ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสนับสนุนการเข้าถึงอุปกรณ์ดิจิทัลและการใช้ AI รวมถึงการสร้างเครือข่ายเพื่อแบ่งปันทรัพยากร ด้านสิ่งแวดล้อมส่งเสริมโครงการอนุรักษ์พลังงานและเพิ่มพื้นที่สีเขียวผ่านเทคโนโลยีอัจฉริยะ และด้านการประชาสัมพันธ์มุ่งพัฒนาสื่อที่เข้าถึงง่าย ใช้เทคโนโลยีเพื่อขยายการสื่อสารและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งหมดนี้ช่วยให้สถานศึกษาก้าวหน้าที่ยั่งยืนและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การบริหารงานทั่วไป, หลักสังคหวัตถุ 4

Abstract

This research article aimed 1) to examine the current state of efficiency promotion in general administration within schools in the Phachi Raphiphat group, 2) to explore methods for enhancing administrative efficiency based on the four principles of Saṅgahavatthu and 3) to propose guidelines for improving administrative efficiency in accordance with these principles. This research was a mixed-method research: Quantitative research using a questionnaire of the entire population in the research, consisting of 100 teachers and school administrators. Data were analyzed using basic statistics, namely percentage, mean, and standard deviation. Qualitative research used interviews with 7 key informants. Data were analyzed using content analysis.

The research results found that 1) The overall state of promoting the efficiency of general administration in schools within the Phachi Rapeephat group was at a high level across all four aspects. This was due to the administrators' emphasis on management, enhancing operational efficiency in public relations, administrative work, facility, and environmental management, as well as technology and innovation for education, respectively. 2) The study on methods for enhancing the efficiency of general administration in schools within the Phachi Rapeephat group, based on the Four Saṅgahavatthu principles, integrated Dāna (giving), Piyavācā (kind speech), Atthachariyā (beneficial conduct), and Samānattatā (equitable treatment). The focus was on resource allocation and modern technology, promoting polite language use, improving operational efficiency, and fostering an inclusive work environment. These approaches served as key strategies for systematic school development. Furthermore, the application of digital technology and sustainable practices enhances educational quality and strengthens the role of schools as equitable and inclusive learning centers. 3) The guidelines for enhancing the efficiency of general administration based on the four Saṅgahavatthu principles in schools within the Phachi Rapeephat group, the approach to enhancing general administrative efficiency integrated the Four Saṅgahavatthu principles: Dāna (giving), Piyavācā (kind speech), Atthachariyā (beneficial conduct), and Samānattatā (equitable treatment). The key strategies focused on leveraging digital technology to streamline redundant processes and develop personnel skills to meet standardized and fair practices. In

the educational technology aspect, the approach emphasized on expanding access to digital devices, incorporating AI, and establishing resource-sharing networks. Regarding the environment, efforts included promoting energy conservation projects and increasing green spaces through smart technology. For public relations, the strategy involved developing accessible media, utilizing technology to enhance communication, and fostering stakeholder engagement. These comprehensive measures contribute to sustainable school development, ensuring that educational institutions effectively met the needs of both students and the community.

Keywords: Efficiency, General Administrative, Four Saṅgahavatthu Principles

บทนำ

แนวทางการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย โดยมุ่งพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจบริหารจัดการทรัพย์สิน จัดหารายได้และเก็บค่าธรรมเนียมภายใต้นโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา การบริหารต้องครอบคลุมงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและงานทั่วไป โดยใช้หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

งานบริหารทั่วไปเป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติงานของ โรงเรียน ให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น การดำเนินงานธุรการ การประชาสัมพันธ์ งานประสานราชการ การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดทำสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน การจัดระบบการควบคุมภายใน หน่วยงาน การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อม งานบริการสาธารณะ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน การประสาน และพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณและบุคลากร การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงาน งานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งผู้รับผิดชอบงานควรรู้แนวปฏิบัติราชการเพื่อสนับสนุนให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้การ บริหารงานอื่นๆ บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการทางการศึกษาทุกระดับ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตามบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสถานศึกษา ตลอดจนการจัดให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน สังคมอื่น (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545)

โรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีภารกิจจัดการศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา ซึ่งมีประกอบด้วย 8 โรงเรียน โดยมี

สภาพความพร้อมในโรงเรียนนั้นมีการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการวางแผนอัตรา กำลังคน การดำเนินงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน จึงต้องใช้บุคลากรเป็นจำนวนมากในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน เพื่อรองรับนโยบายต่างๆ ให้รวดเร็วและบรรลุวัตถุประสงค์ แต่เนื่องจากบุคลากรแต่ละโรงเรียนมีจำกัด และมีภาระงานสอนประจำ รวมถึงการสับเปลี่ยนของบุคลากร และมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรอยู่เสมอจึงส่งผลให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่องและล่าช้า เนื่องจาก การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่ต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบ และต้องศึกษากฎระเบียบอย่างถูกต้อง สภาพดังกล่าวล้วนส่งผลต่อการบริหารงานในด้านต่างๆ ของผู้บริหารทั้งสิ้น ซึ่งถือว่าเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการบริหารงานในโรงเรียน และยากต่อการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จ จากปัญหาดังกล่าวอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานอันอาจเกิดความเสียหายขัดต่อระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ทำให้ราชการเสียประโยชน์ที่พึงมี และอาจทำให้ผู้ปฏิบัติต้องได้รับโทษอันเนื่องมาจากความประมาทหรือไม่มีความรู้ความชำนาญ โดยมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เป็นหลักธรรมหรือความจริงอันสูงสุด ยังประโยชน์สุขให้เกิดแก่ตนและสังคมโดยรวม เพื่อบรรลุถึงความสงบสุขของชีวิตและการทำงาน มีมนุษย์สัมพันธ์กันเรียกว่า สังคหวัตถุ 4 (ที.ปา.(ไทย) 11/313/295) ดังนั้น การนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันเป็นแนวทางสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน มีประสิทธิภาพต่อบุคลากร และสถานศึกษาสามารถแก้อุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ว่าเป็นอย่างไร

ดังนั้นการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานธุรการ งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา งานบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมและการประชาสัมพันธ์ อันจะทำให้เราเข้าใจการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปได้อย่างชัดเจนและนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์และความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานบริหารของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาวิธีการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาของในกลุ่มภาชีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 100 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา จำนวน 2 รูป/คน รวมทั้งหมด จำนวน 7 รูป/คน ด้วยวิธีการเจาะจงด้วยคุณสมบัติ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม มีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒน์ จากวารสาร ตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย 3) ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาว่ามีความครอบคลุมหรือไม่ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไปเพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถาม 5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมาย จำนวน 30 ชุด กับครูโรงเรียนวัดลำพระยา (เข้มชัยวิทยา) อำเภอวังน้อย และโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง (กริ่ง สง่า ศิษย์อุบลรัตน์) อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อค่า Cronbach's Alpha ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.975 6) ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นการเก็บข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นจากประชากรครูและผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มภาคีระพีพัฒน์ ในประเด็น 4 ด้าน

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีประเด็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารในกลุ่มภาคีระพีพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามเกณฑ์คะแนนค่าเฉลี่ยระดับคะแนน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านงานบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม

สภาพการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไป ของโรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒนา		N=ประชากร 100 คน			
		ระดับความคิดเห็น			
		μ	σ	ระดับ	อันดับ
1.	ด้านการดำเนินงานธุรการ	4.28	0.53	มาก	2
2.	ด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา	4.19	0.52	มาก	4
3.	ด้านงานบริหารจัดการอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม	4.23	0.52	มาก	3
4.	ด้านการประชาสัมพันธ์	4.30	0.52	มาก	1
ภาพรวม		4.25	0.46	มาก	

2. วิธีการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นแนวทางการบริหารงานทั่วไปทั้ง 4 ด้าน ที่นำมาบูรณาการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ดังนี้

2.1 ด้านการดำเนินงานธุรการ โดยการจัดสรรทรัพยากรและอุปกรณ์ที่จำเป็น รวมถึงการให้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์และระบบดิจิทัล เพื่อให้การดำเนินงานธุรการสะดวกและรวดเร็วขึ้น มีการอบรมทักษะการสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ธุรการสามารถใช้ภาษาที่มีมารยาทในการติดต่อราชการและบริการ รวมทั้งการออกแบบกระบวนการสื่อสารที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ดีในทุกๆระดับ มุ่งเน้นการออกแบบกระบวนการทำงานที่ลดขั้นตอนซ้ำซ้อน โดยใช้เทคโนโลยีเช่น ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์และซอฟต์แวร์ติดตามงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดภาระที่ไม่จำเป็น สร้างบรรยากาศการทำงานที่เท่าเทียม โดยให้โอกาสเจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและพัฒนากระบวนการ โดยไม่แบ่งแยกตำแหน่งหรืออาวุโส และการกระจายภาระงานอย่างสมดุล ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.2 ด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา สนับสนุนงบประมาณและการบริจาคอุปกรณ์ไอทีจากภาครัฐและเอกชน รวมถึงโครงการแบ่งปันอุปกรณ์ เช่น “Tech for All” เพื่อให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงทรัพยากรดิจิทัลอย่างเสมอภาค จัดอบรมเกี่ยวกับมารยาททางดิจิทัล ส่งเสริมโครงการ “คำชมเชยออนไลน์” และพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ พัฒนาเทคโนโลยีอย่างเป็นรูปธรรม โรงเรียนควรจัดตั้ง “ชมรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” และพัฒนาห้องเรียนดิจิทัล ส่งเสริมการใช้ AI และแพลตฟอร์มการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการศึกษาที่มีคุณภาพ เน้นการร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และภาคเอกชน เช่น โครงการ “โรงเรียนสีเขียวดิจิทัล” และ “Tech Buddy” เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และทรัพยากร การบูรณาการแนวทางเหล่านี้จะช่วยให้การศึกษาก้าวหน้า ลดช่องว่างทางดิจิทัล และสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ที่เท่าเทียมสำหรับทุกคน

2.3 ด้านงานบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบทรัพยากรและงบประมาณผ่านโครงการ “Green Donation” และ “คืนชีวิตให้โรงเรียน” เพื่อนำมาปรับปรุงอาคารสถานที่และจัดหาอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน นอกจากนี้ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวผ่านโครงการ “โรงเรียนสีเขียว” และ “1 ครอบครัว 1 ต้นไม้” ธรรมชาติให้เกิดจิตสำนึกที่ดี เช่น การติดป้ายประชาสัมพันธ์ให้กำลังใจแทนคำสั่งห้าม รวมถึงแคมเปญ “คำขอบคุณสีเขียว” ที่ส่งเสริมให้นักเรียนและครูกล่าวคำขอบคุณเมื่อเห็นกันช่วยกันดูแลโรงเรียน ส่งเสริมกิจกรรมจิตอาสา เช่น “วันพัฒนาโรงเรียน” และ “จิตอาสาพัฒนาโรงเรียน” เพื่อให้นักเรียน

มีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดและจัดการขยะรีไซเคิล การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์และอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน อีกทั้งยังมีการพัฒนาหลักสูตรด้านพลังงานสะอาดในวิชาวิทยาศาสตร์ สร้างเครือข่าย “โรงเรียนสีเขียว” และจัดตั้ง “คณะกรรมการนักเรียนเพื่อสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้นำในการพัฒนาโรงเรียน เทคโนโลยียังถูกนำมาใช้ เช่น แอปพลิเคชันแจ้งปัญหาสิ่งแวดล้อมและระบบ Smart School เพื่อช่วยให้โรงเรียนพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงง่าย เช่น เว็บไซต์ แผ่นพับ และโซเชียลมีเดีย พร้อมเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แก่สังคม การเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจและตรงกลุ่มเป้าหมาย เน้นการใช้ภาษาที่สุภาพ ชัดเจน และสร้างสรรค์ในการสื่อสาร โรงเรียนควรอบรมบุคลากรให้ใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่ายและสร้างความรู้สึกที่ดีแก่ผู้รับสาร นอกจากนี้ ควรมีระบบตอบกลับข้อมูลและข้อร้องเรียนที่รวดเร็ว สุภาพ และเป็นมิตร เผยแพร่ข้อมูลที่มีสาระ เช่น รายงานข่าวสาร การศึกษา บทความแนะแนว และวิดีโอให้ความรู้ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ เช่น การทำอินโฟกราฟิกและวิดีโอสั้น นอกจากนี้ การสนับสนุนกิจกรรมจิตอาสาของนักเรียน และบุคลากรผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ข้อมูลครอบคลุมและเท่าเทียมกัน โรงเรียนควรใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลายเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน รวมถึงเปิดพื้นที่ให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น เช่น การทำแบบสำรวจเพื่อให้ข้อมูลสะท้อนความต้องการของชุมชน การประชาสัมพันธ์ที่ดีควรเป็นกลาง ถูกต้อง และครบถ้วน เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือจากทุก

3. แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีแนวทางดังนี้

3.1 ด้านการดำเนินงานธุรการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรการจัดสรรทรัพยากรและอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น คอมพิวเตอร์และระบบดิจิทัล สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรผ่านการอบรมและเสริมสร้างทักษะที่เกี่ยวข้อง จัดหาเครื่องมือที่ช่วยให้การดำเนินงานธุรการสะดวกและรวดเร็วขึ้น การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ธุรการให้ใช้ภาษาสุภาพและเหมาะสมในการสื่อสาร พัฒนาแนวทางการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีในทุกระดับ และปรับปรุงกระบวนการติดต่อราชการให้สุภาพและมีมาตรฐาน ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน โดยใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ สนับสนุนการพัฒนาบุคลากร และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กรใช้ซอฟต์แวร์ติดตามงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน การเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบงาน กระจายภาระงานอย่างสมดุลเพื่อความ เป็นธรรมและส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3.2 ด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนงบประมาณและบริจาคอุปกรณ์ไอทีจากภาครัฐและเอกชน ดำเนินโครงการแข่งขันอุปกรณ์ เช่น “Tech for All” เพื่อความเท่าเทียมและจัดหาเครื่องมือดิจิทัลเพื่อให้เด็กนักเรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ การจัดการอบรมมารยาททางดิจิทัล เพื่อให้เกิดการใช้งานที่สร้างสรรค์ ส่งเสริมโครงการ “คำชมเชยออนไลน์” เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้เชิงบวก และพัฒนาแพลตฟอร์มชุมชนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ การจัดตั้ง “ชมรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” ส่งเสริมทักษะไอที พัฒนาห้องเรียนดิจิทัล และนำ AI มาใช้ในการเรียนการสอน และการส่งเสริมแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่สามารถปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียน การสร้างความ

ร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และภาคเอกชน ดำเนินโครงการ “โรงเรียนสีเขียวดิจิทัล” และ “Tech Buddy” เพื่อแบ่งปันองค์ความรู้ช่องทางดิจิทัล เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม

3.3 ด้านงานบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดขอรับบริจาคทรัพยากรและงบประมาณผ่านโครงการ “Green Donation” และ “คืนชีวิตให้โรงเรียน” ปรับปรุงอาคารสถานที่และจัดหาอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน การเพิ่มพื้นที่สีเขียวผ่านโครงการ “โรงเรียนสีเขียว” และ “1 ครอบครัว 1 ต้นไม้” การรณรงค์ให้เกิดจิตสำนึกที่ดีผ่านป้ายประชาสัมพันธ์ที่ให้กำลังใจแทนคำสั่งห้าม ส่งเสริมแคมเปญ “คำขอบคุณสีเขียว” ให้นักเรียนและครูกล่าวคำขอบคุณเมื่อเห็นกันช่วยกันดูแลโรงเรียน และการพัฒนาแนวทางการสื่อสารเชิงบวกเพื่อกระตุ้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การส่งเสริมกิจกรรมจิตอาสา เช่น “วันพัฒนาโรงเรียน” และ “จิตอาสาพัฒนาโรงเรียน” การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์และอุปกรณ์ประหยัดพลังงานเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาหลักสูตรด้านพลังงานสะอาดในวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อปลูกฝังความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างเครือข่าย “โรงเรียนสีเขียว” เพื่อเชื่อมโยงโรงเรียนที่มีแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน การจัดตั้ง “คณะกรรมการนักเรียนเพื่อสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นผู้นำการพัฒนาโรงเรียน และการใช้เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชันแจ้งปัญหาสิ่งแวดล้อม และระบบ Smart School เพื่อช่วยบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

3.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงง่าย เช่น เว็บไซต์ แผ่นพับ และโซเชียลมีเดีย มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น แนวทางการศึกษา ข่าวสารโรงเรียน และการเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนร่วมผลิตเนื้อหา เพิ่มความน่าสนใจ การจัดการอบรมบุคลากรให้ใช้ภาษาสุภาพ ชัดเจน และสร้างสรรค์ การพัฒนาแนวทางการสื่อสารที่สร้างความเชื่อมั่นต่อโรงเรียน และการปรับปรุงระบบตอบกลับข้อมูลและข้อร้องเรียนให้สุภาพและรวดเร็ว การเผยแพร่ข้อมูลที่มีสาระ เช่น บทความแนะนำ วิดีโอให้ความรู้ การใช้เทคโนโลยีช่วยประชาสัมพันธ์ เช่น อินโฟกราฟิก วิดีโอสั้น และส่งเสริมกิจกรรมจิตอาสาผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเชื่อมโยงโรงเรียนกับชุมชน การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายร่วมประชาสัมพันธ์ เพื่อความครอบคลุมและเท่าเทียม การใช้ช่องทางสื่อสารหลากหลาย ให้เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย และการเปิดพื้นที่รับฟังความคิดเห็น เช่น การทำแบบสำรวจจากนักเรียนและผู้ปกครอง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒน์ โดยภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านงานบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา โดยผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในกลุ่มภาคีระพีพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ครูและผู้บริหารมีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับโรงเรียน มีการทำงานอย่างเต็มใจเต็มศักยภาพ ไม่บกพร่อง การดูแลอาหารกลางวันในสถานศึกษามีคุณภาพ การนิเทศงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมภายในองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวิธานวราภรณ์ (ศักดิ์สิทธิ์ ถาวรคุณ) (2564) ที่พบว่า สภาพการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ทั้ง 5 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านการ

ประชาสัมพันธ์ ด้านงานบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมและด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ด้วยการให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักการของการบริหารงานทั่วไปทั้ง 5 ด้าน บูรณาการกับหลักผลและกิจกรรมการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปตามหลักผล ได้แก่ กิจกรรมการเสริมสร้างศรัทธาในการบริหารงานทั่วไป กิจกรรมกระบวนการส่งเสริมความเพียรในการปฏิบัติงานทั่วไป กิจกรรมสติในการปฏิบัติหน้าที่ของกลุ่มงานบริหารงานทั่วไปกิจกรรมการเจริญสมาธิภาวนาในการปฏิบัติงานทั่วไป กิจกรรมการเสริมสร้างปัญญาสำหรับด้านการบริหารงานทั่วไปให้ผู้ปฏิบัติงานมีคุณสมบัติ 9 ข้อแนวทางปฏิบัติตามหลัก GBA Model

2. ผลการศึกษาวิธีการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้แก่ ทาน (การให้) การส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการดำเนินงานธุรการด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา จัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมตามหลักทาน เน้นการสร้างโรงเรียนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านโครงการบริจาควัสดุ เผยแพร่ข้อมูลผ่านแผ่นพับ เว็บไซต์ และโซเชียลมีเดีย ปิยวาจา (การพูดจาสุภาพ) เน้นการใช้คำพูดที่สุภาพและสร้างความเข้าใจที่ดี ใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารระหว่างบุคลากรและผู้มาติดต่อ อุตถจริยา (การทำประโยชน์ต่อกัน) พัฒนาทักษะบุคลากรผ่านโครงการฝึกอบรมและการเรียนรู้ร่วมกัน มุ่งเน้นการสร้างระบบพี่เลี้ยงเทคโนโลยี ส่งเสริมครูเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยี โรงเรียนควรพัฒนาเว็บไซต์ให้เป็นศูนย์กลางข้อมูล สมานัตตตา (ความเสมอภาค) เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและพัฒนางาน รวมถึงการกระจายภาระงานอย่างเหมาะสม เปิดโครงการแข่งขันสื่อการศึกษา เช่น อีบุ๊กและคลาสเรียนออนไลน์ร่วม ส่งเสริม Co-Working Space และ Tech Buddy เพื่อให้ทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างเท่าเทียม เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นผ่านแบบสำรวจ และใช้ช่องทางที่หลากหลายเพื่อให้ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมสอดคล้องกับงานวิจัยของอณัญญา พงษ์ไพรัตน์ (2560) ที่พบว่า แนวทางการประยุกต์หลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ 1) ทาน คือ การเกื้อกูลกันด้วยการให้การเสียสละ หรือการเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆ ตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว ดังนั้น การเสียสละ ความเป็นคนใจกว้างรู้จักเสียสละ เผื่อแผ่ เห็นใจคนอื่น 2) ปิยวาจา การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ก้าวร้าวพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกาลเทศะ 3) อุตถจริยา ผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการรักษาระเบียบวินัย และให้ความเสมอภาคต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อมีปัญหา มีน้ำใจ ไม่วางเฉย และ 4) สมานัตตตา ในการบริหารงานผู้บริหารควรทำตนเสมอต้นเสมอปลายกับทุกคน สามารถร่วมทุกข์ร่วมสุขกับบุคลากรทุกคนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

3. การเสนอแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย 1) การดำเนินงานธุรการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ส่งเสริมการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม พร้อมพัฒนาทักษะบุคลากรผ่านการอบรม ควบคู่กับการส่งเสริมการสื่อสารที่สุภาพและเข้าใจง่าย การลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนโดยใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงานและการสร้างบรรยากาศทำงานที่เท่าเทียม เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนางาน 2) งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 สนับสนุนอุปกรณ์ดิจิทัลและการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ให้ทั่วถึง ส่งเสริมการใช้ภาษาที่สุภาพและสร้างสรรค์ผ่านโครงการอบรมมารยาททางดิจิทัล พัฒนาชมรมเทคโนโลยีและนำ AI มาใช้ในการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาและสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และภาคเอกชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

ทางการศึกษา (สมานัตตดา) 3) การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมตามหลักสังคหวัตถุ 4) ควรเริ่มจากการจัดหาทรัพยากรและอุปกรณ์ประหยัดพลังงานผ่านโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กระตุ้นจิตสำนึกที่ดีด้วยการใช้คำพูดสร้างแรงจูงใจแทนคำสั่งห้าม สนับสนุนกิจกรรมจิตอาสาและติดตั้งอุปกรณ์พลังงานสะอาดเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างเครือข่ายโรงเรียนสีเขียวให้ทุกคนมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน และ 4) การประชาสัมพันธ์ตามหลักสังคหวัตถุ 4) ควรเริ่มจากการผลิตสื่อที่เข้าถึงง่ายและเป็นประโยชน์ เช่น เว็บไซต์และโซเชียลมีเดีย มีการอบรมบุคลากรให้ใช้ภาษาสุภาพและเป็นมิตรต่อผู้รับสาร มีการใช้เทคโนโลยีและสื่อที่ทันสมัยในการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้เกิดผลกระทบสูงสุดและการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการสื่อสารเพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูธำรงวงศ์วิสุทธิ์ (ธีรศักดิ์ ธีรสกุลโก), พระมหาสมบัติ ธนปญโญ และลำพอง กลมกุล (2566) ที่พบว่า การพัฒนาการจัดการงานสาธารณสงเคราะห์ ได้แก่ สงเคราะห์ เกื้อกูล พัฒนา บูรณาการ 2) หลักวิถีพุทธ (สังคหวัตถุ 4) ได้แก่ โอบอ้อมอารี (ทาน) วชิไพบรา (ปิยวาจา) สงเคราะห์ชุมชน (อัตถจริยา) วางตนพอดี (สมานัตตดา) และ 3) การจัดการงานสาธารณสงเคราะห์วิถีพุทธของคณะสงฆ์ไทย ได้แก่ สร้างความรู้รักสามัคคี ปลุกความศรัทธาเลื่อมใส เชื่อมจิตใจคณะสงฆ์กับชุมชนและพัฒนาเครือข่ายจิตอาสา และสอดคล้องกับการวิจัยของโยธิตา เลิศรัทยากุล, พระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฒโน, สมศักดิ์ บุญปุ และกฤษฎา นันทเพ็ชร (2564) ที่พบว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมมาช่วยในการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ สังคหวัตถุ 4 อันเป็นธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของกันและกัน ผูกไมตรีเอื้อเพื่อเกื้อกูล ประสานใจกัน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาระบบการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านทาน การให้ ประกอบด้วย การให้คำปรึกษา อบรม สั่งสอนและคำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล ให้ความรู้ ชี้แนะไปในทางที่ถูกต้อง การแบ่งปัน และเสียสละ สิ่งของเครื่องใช้ให้กันและกัน มีทุนการศึกษาให้นักเรียน การให้อภัยแก่ผู้อื่น การให้เวลาแก่นักเรียน เคารพสิทธิหน้าที่ของนักเรียน 2) การพัฒนาระบบการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านปิยวาจา พูดจาอ่อนหวาน ประกอบด้วย การให้คำปรึกษา อบรม สั่งสอนและคำแนะนำที่ด้วยวาจาที่อ่อนหวาน ไพเราะ การพูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เหมาะกับกาลเทศะ พูดดีต่อกัน ไม่พูดเท็จ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดเพื่อเจ้า ไม่พูดจาถ้อยคำที่ไปกระทบกระทั่งผู้อื่น รู้จักกล่าวขอโทษเมื่อทำผิด รู้จักกล่าวขอบคุณ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 3) การพัฒนาระบบการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านอัตถจริยา บำเพ็ญประโยชน์ ประกอบด้วยประพฤติตนเป็นประโยชน์แก่ทั้งตนเองและผู้อื่น รู้จักการเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ความสุขสบายส่วนตัว ทรมตนร่างกาย แรงใจ ในการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักแก้ปัญหาด้วยปัญญา ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับสิ่งที่ดี มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ด้วยกำลังความคิด กำลังกาย และกำลังทรัพย์ และ 4) การพัฒนาระบบการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านสมานัตตดา การทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ประกอบด้วย การวางตัวให้เหมาะสมเสมอต้นเสมอปลายกับนักเรียนทุกคน รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับฐานะ มีจิตใจมั่นคงไม่หวั่นไหวเปลี่ยนแปลงง่าย ดำรงตนไม่ให้ตกไปในความชั่ว ปฏิบัติกับนักเรียนหรือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน ร่วมทุกข์ร่วมสุข ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ร่วมแก้ปัญหาแก่นักเรียน โรงเรียน เพื่อความสามัคคีของหมู่คณะ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย “ATFP”

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัย “ATFP” สามารถอธิบายได้ดังนี้

A : ด้านการดำเนินงานธุรการ (Administrative Operations) การบริหารงานธุรการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม เช่น ระบบดิจิทัลและอุปกรณ์สำนักงาน พร้อมพัฒนาทักษะบุคลากรผ่านการอบรม (ทาน) ควบคู่กับการส่งเสริมการสื่อสารที่สุภาพและเข้าใจง่าย (ปิยวาจา) การลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนโดยใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงาน (อัตถจริยา) และการสร้างบรรยากาศทำงานที่เท่าเทียม เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนางาน (สมานัตตตา)

T : ด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา (Technology and Innovation for Education) การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องมีการสนับสนุนอุปกรณ์ดิจิทัลและการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ให้ทั่วถึง (ทาน) ส่งเสริมการใช้ภาษาที่สุภาพและสร้างสรรค์ผ่านโครงการอบรมมารยาททางดิจิทัล (ปิยวาจา) พัฒนาชมรมเทคโนโลยีและนำ AI มาใช้ในการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษา (อัตถจริยา) และสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและภาคเอกชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (สมานัตตตา)

F : ด้านงานบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (Facility and Environmental Management) การบริหารจัดการอาคารสถานที่ให้มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจากการจัดทาทรัพยากรและอุปกรณ์ประหยัดพลังงานผ่านโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ทาน) กระตุ้นจิตสำนึกที่ดีด้วยการใช้คำพูดสร้าง

แรงจูงใจแทนคำสั่งห้าม (ปิยวาจา) สนับสนุนกิจกรรมจิตอาสาและติดตั้งอุปกรณ์พลังงานสะอาดเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (อรรถจริยา) และสร้างเครือข่ายโรงเรียนสีเขียวให้ทุกคนมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน (สมานัตตดา)

P : ด้านการประชาสัมพันธ์ (Public Relations) การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจากการผลิตสื่อที่เข้าถึงง่ายและเป็นประโยชน์ เช่น เว็บไซต์และโซเชียลมีเดีย (ทาน) การอบรมบุคลากรให้ใช้ภาษาสุภาพและเป็นมิตรต่อผู้รับสาร (ปิยวาจา) การใช้เทคโนโลยีและสื่อที่ทันสมัยในการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้เกิดผลกระทบสูงสุด (อรรถจริยา) และการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการสื่อสารเพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย (สมานัตตดา)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
    - 1.1 ด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ควรเน้นการประสานความร่วมมือกำหนดแผนพัฒนาทักษะดิจิทัล ทดลองใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนที่พร้อม และประเมินผลเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม ข้อเสนอแนะนี้มีเป้าหมายเพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง
    - 1.2 ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒน์ ควรนำผลการศึกษการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ไปปรับประยุกต์ใช้ให้ครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา ด้านงานบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านการประชาสัมพันธ์ และบูรณาการหลักสังคหวัตถุ 4 โดยนำไปพัฒนาเป็นคู่มือและปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา
  2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
    - 2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานธุรการตามหลักสังคหวัตถุ 4
    - 2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปตามหลักอิทธิบาท 4
    - 2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในกลุ่มภาชีระพีพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
-

เอกสารอ้างอิง

- พระครูธำรงวงศ์วิสุทธิ์ (ธีรศักดิ์ ธีรสุโก), พระมหาสมบัติ ธนปญโญ และลำพอง กลมกุล. (2566). ศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาการจัดการงานสาธารณสุขสงเคราะห์วิถีพุทธของคณะสงฆ์ไทย. วารสารบรรณการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์, 4(1), 1-9.
- พระครูวิธานวรานุกูล (ศักดิ์สิทธิ์ ถาวรคุณ). (2564). รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปตามหลักผล 5 ในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1. ดุษฎีนิพนธ์ ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2559). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 34. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิการศึกษาเพื่อสันติภาพ พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต).
- โยธิกา เลิศรัตยากุล, พระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฒโน, สมศักดิ์ บุญปุ และกฤษฎา นันทเพ็ชร. (2564). ระบบการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาตามหลักพุทธธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 8(3), 166-179.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจบริหาร และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎ กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางการบริการและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- อณัญญา พงษ์ไพรัตน์. (2560). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 กับการบริหารงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายงานธุรการโรงเรียนอนุบาลหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Cronbach, Lee J. (1971). Essentials of psychological testing. 4 th ed. New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale in Reading in Attitude Theory and Measurement. New York: Wiley & Son.